

- چهارشنبه ۱۹ دی ۱۴۰۳**
- سال هفدهم ■ شماره ۳۰۳۸**

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مهارت‌آموزی یا دکان‌های بی‌دروپیکر

سپهرغرب، گروه ریحانه‌آفرینش -
طاهره ترابی‌مهوش؛ در پی گفت‌وگو با روان‌شناس اجتماعی مشخص شد؛ امروز در پی نبود نظارت، کارگاه‌های مهارت‌آموزی توسعه فردی بیشتر عملکردی بسان دکان دارند.

طبق تعاریف ارائه‌شده در علم روان‌شناسی، به فرآیندی پایدار که درخصوص پرورش مهارت‌های فردی و تحقق اهداف، از توانمندی‌ها بهره می‌جوید، توسعه فردی اطلاق می‌شود. در توسعه یا بهبود فردی سعی بر آن است تا با برنامه‌ریزی، کلیه توانمندی‌های شخص شکوفا شود. به عبارتی دیگر توسعه فردی یک روند مادام‌العمر به‌شمار می‌رود که به انسان کمک می‌کند تا اهداف زندگی و مهارت‌های فردی را برای تحقق توانمندی‌های خود ارزیابی کند، این امر در پذیرش مسئولیت اقدامات نقش بسزایی دارد.

نکته این است که توسعه فردی شامل برخی فعالیت‌ها و روش‌های متنوع است که به شخص کمک می‌کند تا با خودش آشنا شود، مهارت‌ها و استعدادهایش را شناسایی و آن‌ها را تقویت کند، مهارت‌های جدیدی را یاد بگیرد و به رشد و پیشرفت خود بپردازد.

در دنیای امروزی، توسعه فردی به یکی از نیازهای اساسی بانوان تبدیل شده؛ اهمیت این مسئله نه‌تنها در دست‌یابی به اهداف شخصی و حرفه‌ای، بلکه به ارتقای جایگاه اجتماعی و افزایش اعتماد به نفس نیز کمک می‌کند. به واقع دختر جوان ما باید در مسیر توسعه فردی خود گام بردارد تا بتواند تأثیرات مثبت آن را در زندگی روزمره‌اش احساس کند زیرا این امر برای بانوان به دلایل مختلفی از اهمیت خاصی برخوردار است؛ رشد مهارت‌ها و توانایی‌ها، ایجاد استقلال فکری و عاطفی و توسعه فردی نه‌تنها به تغییر زندگی فرد کمک می‌کند، بلکه به‌عنوان الگویی برای سایر افراد نیز تأثیرگذار خواهد بود.

آنچه مسلم است اینکه این فرآیند ممکن است شامل خواندن کتاب‌ها، حضور در دوره‌های

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

سپهرغرب، گروه ریحانه‌آفرینش؛ الگوی ارائه‌شده از سوی برگزیدگان الهی در تعامل با نامحرم، بر پایه اعتدال و رعایت مرزهای اخلاقی است، نه افراط و تعجر و نه تفریط و بی‌بندوباری. این الگو، روابط انسانی را به سمت تعاملات محترمانه و هدفمند سوق می‌دهد.

آنچه که عرف جامعه به‌عنوان مطلوب یا پسندیده تلقی می‌کند، همواره منطبق بر آرمان‌های الهی نیست. در بسیاری از موارد، این عُرف بر اساس نیازهای مادی، تمایلات زودگذر، یا تأثیرات فرهنگی و اجتماعی شکل گرفته است که با آموزه‌های دینی و ارزش‌های حقیقی فاصله دارد. آرمان‌های الهی بر مبنای عدالت، حقیقت، و هدایت انسان به سوی کمال بنا شده‌اند، در حالی که عرف جامعه ممکن است به دلیل ضعف در شناخت، با غلبه خواسته‌های نفسانی، از این مسیر منحرف شود. از این رو، یک جامعه دینی نیازمند بازنگری و اصلاح پیوسته در باورها و رفتارهای عمومی است تا بتواند فاصله خود را با آرمان‌های الهی کاهش دهد.

از سوی دیگر، انحراف عرف از آرمان‌های الهی می‌تواند به ایجاد ناهنجاری‌های اخلاقی، بی‌عدالتی‌های اجتماعی، و بحران‌های هویتی منجر شود. در چنین شرایطی، نقش‌نخبگان دینی و فرهنگی بسیار حائز اهمیت است تا با تبیین صحیح ارزش‌های الهی و ارائه الگوهای عملی، مسیر اصلاح جامعه را هموار سازند. اصلاح عرف، نیازمند آگاهی‌بخشی عمیق و تدریجی است تا جامعه بتواند از سطحی‌نگری عبور کرده و به ارزش‌هایی چون معنویت، کرامت انسانی، و عدالت پایبند شود. این حرکت نه‌تنها جامعه را به آرمان‌های الهی نزدیک‌تر می‌کند، بلکه زمینه‌ساز سعادت دنیا و آخرت خواهد بود.

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

آموزشی، شرکت در کارگاه‌ها و سمینارها، مشاوره‌گیری با مربی توسعه فردی یا متخصص، تمرینات عملی و تجربی، توسعه مهارت‌های ارتباطی و همکاری، توسعه مهارت‌های رهبری و مدیریت زمان، تمرینات روان‌شناختی و روانکاوی و سایر روش‌های مشابه باشد.

بر این اساس طی سال‌های اخیر در سطح شهرها و در بستر اینترنت شاهد برگزاری کارگاه‌های مهارت‌افزایی در زمینه توسعه مهارت‌های فردی به‌ویژه در حوزه بانوان با عناوین زیر برق و برق هستیم، از کارگاه فن بیان گرفته تا کارگاه‌هایی با عناوینی همچون خودباوری و افزایش اعتماد به‌نفس، حال این سؤال مطرح می‌شود که این کارگاه‌ها به معنای واقعی می‌توانند در توسعه مهارت‌های فردی دختران تأثیرگذار باشند؟ چه معیاری برای ارزیابی کارآمدی این کارگاه‌ها وجود دارد؟

بر این اساس با توجه به اهمیت موضوع برآن شدیم تا در این خصوص با رفتارشناس و روان‌شناس اجتماعی گفت‌وگویی ترتیب دهیم که در ادامه می‌خوانید؛ دکتر محمدرضا ایمانی با اشاره به اینکه در خصوص توسعه مهارت‌های فردی ما با چند مسئله مواجهیم گفت: نخستین و درواقع مهم‌ترین مسئله این است که بدانیم نیاز فرد چیست و متناسب با آن نسبت به ارتقا و بهبود مهارت‌ها اقدام کنیم، متأسفانه این اتفاق را در برگزاری کارگاه‌ها شاهد نیستیم، آنچه در فرایند راه‌اندازی این کارگاه‌ها اتفاق می‌افتد این است که برخی اساتید با عناوین مختلف دست به برگزاری برخی دوره‌ها در عرصه مهارت‌افزایی می‌زنند.

وی با ابراز اینکه سطح کیفیت آموزشی و داده‌های مورد استفاده باید مورد توجه قرار گیرد عنوان کرد؛ مطالب آموزشی می‌بایست بر اساس یک شاخص و استانداردهای خاص تعریف شوند تا به توانمندی‌های فکری و ذهنی افراد کمک کرده و متناسب با ویژگی‌ها و خصوصیات فردی از نظر الگوی رفتاری، شخصیتی، بومی و فرهنگ قالب در

منطقه، افراد را توانمند کرده تا قادر باشند زندگی باکیفیت‌تر و درستی را در پیش بگیرند.

وی تأکید کرد: در این صورت است که فرد در سطح مناسب و با تحلیل درست و سیستمی قرار گرفته و از خود خلاقیت، ابتکار عمل و انگیزه نشان می‌دهد و در عین حال قادر خواهد بود خشم و هیجانات را کنترل کرده و تاب‌آوری خود را نیز بالاتر ببرد.

این رفتارشناس با اشاره به اینکه در برگزاری این کارگاه‌ها باید به این مسئله توجه کرد که خصوصیات هر فردی از دیگری متفاوت بوده و به لحاظ گروه‌های سنی، اقلیم و فرهنگ‌ها خروجی متفاوتی از خود نشان می‌دهد. عنوان کرد: متأسفانه در بیشتر موارد در نبود ارزیابی کارکرد این کارگاه‌ها شاهد خروجی ملموسی از آن‌ها نیستیم.

ایمانی دوره‌هایی را ارزشمند دانست که بتوانند توانمندی‌های لازم برای زندگی کردن در شرایط حال حاضر و خوب فکر کردن، خوب تصمیم گرفتن و مدیریت ذهن و رفتار را متناسب با موقعیت‌های مختلف در افراد تنظیم کند، تشریح کرد: تنظیم تاب‌آوری و بالا بردن سازگاری از دیگر توانمندی‌هایی است که باید در افراد در این دوره‌ها تقویت شود.

وی با بیان اینکه بهبود و ارتقای مهارت‌ها بر حسب شناخت از خود از فردی به فردی دیگر متفاوت است، تشریح کرد: برای مثال برخی در داشتن استقلال و برخی دیگر در خلاقیت نیازمند بهبود مهارت هستند اما فرد دیگر در پی نداشتن خودباوری، تفکر خودکشی و خودآزاری دارد و در ارتباط نه‌تنها با دیگران بلکه با خود ضعیف است؛ بنابراین این تفاوت می‌بایست در روند آموزش مهارت‌ها مورد توجه قرار گیرد.

این روان‌شناس با اشاره به اینکه آموزش مهارت‌های فردی باید به‌عنوان یک فرایند جاری و مستمر و در عین حال با کیفیت در نظر گرفته شود، عنوان کرد؛ متأسفانه عدم کمبود این مهارت‌ها خود را در سلامت روان و نتایج آن را در شرایط فعلی ازدواج‌ها، خودکشی، نزاع‌ها و غیره

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

انبیاء و اوصیاء و نیز برگزیدگان بشر، برترین مخلوقات الهی هستند که برای هدایت بشر به سوی جامعه مطلوب خداوند برانگیخته شده‌اند. آنان نه‌تنها حامل پیام‌های الهی، بلکه الگوهای عملی تحقق عدالت، معنویت، و کرامت انسانی در زندگی فردی و اجتماعی هستند. در مسیری که عرف جامعه ممکن است از آرمان‌های الهی فاصله بگیرد، انبیاء و اوصیاء با آموزه‌های روشن و رفتارهای متعالی خود، معیار حق و باطل را مشخص کرده و جامعه را به سوی ارزش‌های الهی سوق می‌دهند. مأموریت آنان تنها تغییر رفتارهای ظاهری نیست، بلکه تحول درونی انسان‌ها و ایجاد نظامی است که بر اساس اراده الهی بنا شود.

نقش خویان بشر در دستیابی به جامعه مدنظر خداوند، ایجاد پیوندی عمیق میان حقیقت وحی و زندگی روزمره مردم است. پیروی از رهنمودهای آنان و تداوم راهشان توسط مؤمنان، لازمه تقویت پیوند میان عرف جامعه و آرمان‌های الهی است. بدون این هدایتگری، جامعه دچار سردرگمی و انحراف از مسیر کمال خواهد شد، اما با تکیه بر تعالیم آنان، امکان دستیابی به سعادت حقیقی فراهم می‌شود.

به‌عنوان نمونه یکی از مهم‌ترین مسائل فردی و اجتماعی که همگان با آن سر و کار داریم، روش تعامل با نامحرم است. این موضوع نه‌تنها در بُعد فردی، بلکه در شکل‌گیری جامعه‌ای اخلاق‌محور و مبتنی بر ارزش‌های الهی نقشی اساسی دارد. انبیاء و اوصیاء در تبیین این مسئله حساس، همواره بر حفظ حریم‌ها، رعایت حیا، و توجه به آثار رفتارها در سطح جامعه تأکید کرده‌اند. از دیدگاه الهی، تعامل با نامحرم نه‌تنها به حفظ پاکدامنی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

سپهرغرب، گروه ریحانه‌آفرینش؛ یک دختر نوجوان در آلمان کافه ای را به حضور بانوان اختصاص داده که ورود آقایان در آن ممنوع است. جالب آنجاست که در این مکان، از ورود کودکان استقبال می‌شود.

«صومیا زومبیری» صاحب کافه «پریشا» که اختصاص به زنان و کودکان دارد یک دختر نوجوانی است که هنوز هجده سالش نشده و مشغول تحصیل در دبیرستان است. خبرنگاری آلمان نوشت:

در اقدامی جدید در شهر برمن در شمال آلمان کافه‌ای که فقط برای زنان است، اخیراً افتتاح شده است که در آن ورود آقایان ممنوع است تا از کودکان استقبال شود. این کافه به لطف صاحبش و به‌دلیل اقدام متفاوتش اهمیت منحصر به‌فردی پیدا کرده و مورد تحسین گسترده زنان منطقه قرار گرفت است.

■ **فضای پر جنب و جوش**

کافه باریشا مملو از صداهای گفتگو و خنده است که نشان دهنده علاقه زنان به این مکان است و به این معنی می‌تواند باشد که به دور

ریحانه آفرینش

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ ۱۳۰۰ خورشیدی، در زمان پهلوی

مجلهٔ «سپهر» در دههٔ